

Metsähallituksen luontopalvelujohtaja Henrik Janssonin juhlapuhe Luoston Klubi ry:n Itsenäisyysjuhlassa 5.12.2024

Hyvät Luoston ystävät,
arvoisat juhlavieraat,

Itsenäisyyspäivä on hetki, jolloin pysähdymme pohtimaan juuria, jotka yhdistävät meidät toisiimme ja tähän maahan. Itsenäisyys ei ole vain valtion itsenäisyyttä; se on myös yksilön vapautta hengittää, liikkua ja kokea yhteys tähän maahan ja sen luontoon. Suomalaisille luonto on aina ollut osa itsenäisyyden tarinaa. Se on tarjonnut turvaa vaikeina aikoina, mutta myös voimaa ja inspiraatiota.

On suuri ilo ja kunnia saada olla puhumassa tänään täällä Luostolla keskellä tätä vaikuttavaa tunturimaisemaa, jossa historian ja luonnon voima tuntuvat jokaisessa hengityksessä. Luosto ei ole vain paikka kartalla – se on osa suomalaista sielunmaisemaa, symboli pysyvyydelle ja muutokselle.

Kun katson ympärilläni täällä, näissä tunturimaisemissa, ajattelen, miten pieni ihminen onkaan tämän jylhän luonnon rinnalla. Samalla mieleeni nousee ajatus: juuri täällä, luonnon keskellä, olemme kuitenkin suurimmillamme. Luonto antaa meille perspektiiviä ja muistuttaa meitä siitä, mikä elämässä on todella tärkeää. Että elämämme merkityksellisimmät hetket liittyvät usein siihen, kun tunnemme yhteyden ympäröivään maailmaan ja toisiimme.

Mutta maailma ympärillämme on muutoksessa. Elämme aikaa, jolloin kysymykset luonnon ja ihmisen välisestä suhteesta ovat polttavampia kuin koskaan. Ilmastonmuutos kiihtyy, saasteet täyttävät ekosysteemejä, ja myös luonnon monimuotoisuus hupenee hälyttävää vauhtia. Nämä globaalit ongelmat ovat läsnä myös täällä.

Nykyisessä ajassa emme kohtaa ainoastaan luonnon haasteita, vaan myös yhä vahvempia vastakkainasetteluja ihmisten välillä. Keskustelu ympäristöstä, ilmastosta ja luonnonsuojelusta kärjistyy helposti, ja monet tärkeät kysymykset pelkistetään mustavalkoiksi. Tämä polarisaatio uhkaa yhteistä ymmärrystämme. Samaan aikaan, kun tiede tarjoaa meille ratkaisuja ja suuntaviivoja, näemme myös sen kyseenalaistamista.

Juuri vaikeina aikoina meidän on palattava perusasioiden äärelle. Luonto ei ole vain resurssi tai kaunis maisema. Se on elämän edellytys. Se on turvapaikka, opettaja ja parantaja. Jokainen hetki luonnossa palauttaa meidät takaisin olennaisen äärelle – siihen, keitä oikeastaan olemme ja mitä tarvitsemme ollaksemme kokonaisia.

Luonto tekee meille hyvää. Tutkimukset osoittavat sen, minkä moni meistä tietää sydämessään: luonto rauhoittaa, antaa voimaa ja tuo tilaa ajatuksille. Luonto muistuttaa meitä siitä, että elämässä on rytmejä, jotka eivät vaadi kiirettä. Se opettaa, miten pieniä askeleita seuraamalla voi päästä pitkälle. Luonnon hyvinvointivaikutukset kansantaloudelle voidaan laskea euroissa.

Luonnon ja hyvinvoinnin välinen yhteys on asia, joka meidän jokaisen tulisi muistaa tässä hektisessä ajassa. Samalla se on myös yksi Metsähallituksen Luontopalvelujen työn ytimistä. Meillä on

kunniatehtävä huolehtia Suomen arvokkaimmista luontokohteista – kansallispuistoista, luonnonsuojelualueista ja niihin liittyvistä kulttuuriperintökohteista. Tavoitteemme ei ole vain suojella luontoa, vaan myös varmistaa, että se on mahdollisimman monen ihmisen saavutettavissa ja että jokainen voi vahvistaa omaa luontosuhdettaan.

Luoston alue on erityinen paikka. Se ei ole vain geologisesti ja biologisesti merkittävä, vaan myös henkisesti inspiroiva. Kun mietimme sen yli 200 miljoonan vuoden historiaa, emme voi olla kysymättä: mitä me voimme tehdä, jotta Luoston tarina jatkuu? Tämä kysymys koskettaa niin Metsähallitusta, Luoston klubia kuin jokaista, joka tuntee kiintymystä tätä paikkaa kohtaan.

Samalla meidän on myönnettävä, että resurssit ovat rajalliset. Elämme myös taloudellisesti äärimmäisen haastavia aikoja. Emme voi tehdä kaikkea, joudumme tekemään myös valintoja. Tilanne haastaa meidät ajattelemaan viisaammin, keskittymään siihen, mikä on tärkeintä. Resurssien niukkuus voi olla myös uudistumisen alku. Se haastaa meidät kysymään: mikä on työmme ydin?

Tätä työtä olemme nyt tekemässä Luontopalveluissa ja itse näen tulevaisuuden näistä haasteista huolimatta kuitenkin varsin positiivisena. Olemme sitoutuneet tavoitteisiimme mahdollistaa jokaiselle suomalaiselle yhteys luontoon samalla kun huolehdimme luontoarvoista upeilla kohteillamme ja teemme luonnonsuojelutyötä, mikä on toimintamme ydin. Luonnossa virkistäytymisen mahdollisuudet eri puolella Suomea jatkuvat, ja parantuvat digipalvelumme mahdollistavat yhä saavutettavamman asiakaspalvelun kaikille. Vastuullinen ja kestävä luontomatkailu on Suomelle tärkeää myös tulevaisuudessa. Hienoa on, että emme ole tekemässä tätä työtä yksin, vaan yhdessä monien kumppaniemme kanssa. Kohteemme sijaitsevat eri puolilla maata. Luoston klubi on loistava esimerkki siitä, mitä paikallinen sitoutuminen ja rakkaus luontoa kohtaan voivat saada aikaan.

Hyvät kuulijat, maailmassa, jossa kaikki tuntuu usein kiireiseltä ja pirstaleiselta, luonto muistuttaa meitä pysyvyydestä. Esimerkiksi täällä tunturit seisovat paikoillaan. Mutta ne muistuttavat myös muutoksesta. Luonto ei ole suojassa niiltä isoilta muutoksilta, joiden keskellä elämme. Meidän tehtävämme on löytää tasapaino säilyttämisen ja muuttumisen välillä – varmistaa, että se, mitä rakastamme tänään, voi kukoistaa myös huomenna.

Haluan lopuksi jättää teille ajatuksen. Kun seisomme täällä Luoston tuntureiden äärellä, emme katso vain menneisyyteen tai nykyhetkeen, vaan myös tulevaisuuteen. Mitä me voimme tehdä, jotta nämä maisemat, tämä rauha ja luonnon voima voivat jatkaa tarinaansa myös tuleville sukupolville? Luonto antaa meille paljon – voimaa, kauneutta, ja elämän edellytykset. Vastalahjaksi meillä on mahdollisuus toimia niin, että se säilyy elinvoimaisena ja inspiroivana myös huomenna.

Kiitos teille kaikille, ja kaikkea hyvää teille sekä Luostolle!